



VALIES

Welkom!

Donderdag 3 oktober 2019
VALIESdag 1

#SamenMakenWeHetVerschil

PROGRAMMA VALIES DAG 1

- 09h00 –09h30 : Onthaal en koffie
- 09h30 –10h00 : Plenaire start
- 10h00 –12h30 : EDO-carrousel
- 12h30 –13h15 : Lunch
- **13h15 –14h15 : Goodpracticeanalyse**
- 14h15 –15h30 : Reflectie en team time

C – gang 1ste verdiep

C.103

C.001

C.207

D.013

C – gang 1ste verdiep

C.205

C.206

C.207

C.205

C.206

C.207



- Documentaire over een leraar (Dominique Leduc) en zijn leerlingen van het 6^{de} leerjaar uit een school in Quebec.
- Implementatie van een experimentele lesmethode (actie onderzoek) waarbij leerlingen voorbereid worden om duurzaamheidsuitdagingen in de brede schoolomgeving aan te pakken.
- Doorheen een schooljaar leren de leerlingen een levensecht probleem te identificeren, analyseren en op te lossen.



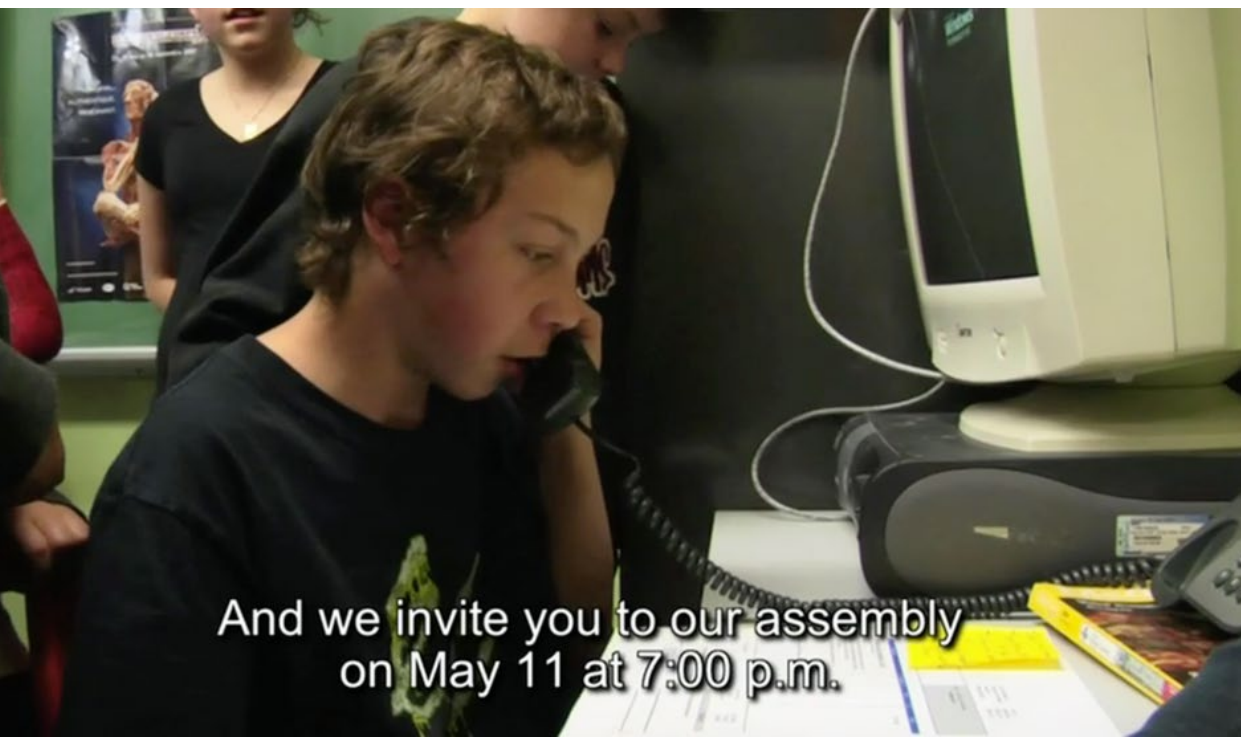
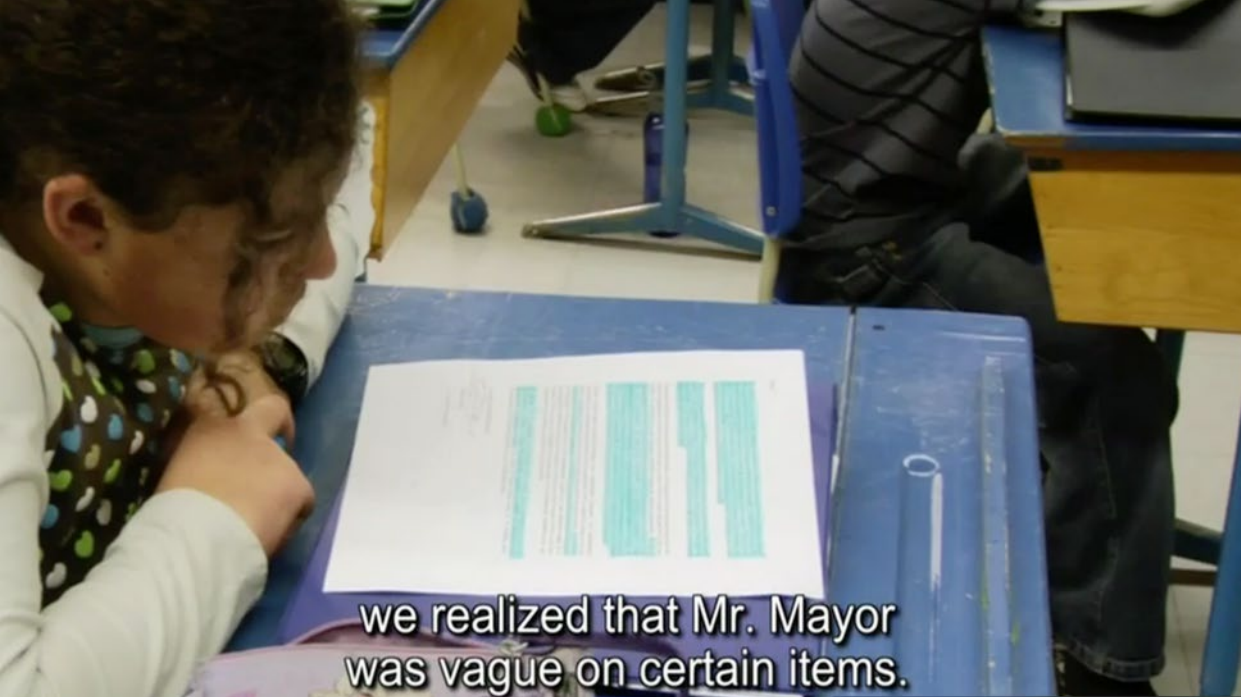


Actiecompetentie?

Wat valt je op? Wat blijft je bij?

Hoe maakt de leerkracht dit mogelijk?
Wat zijn belangrijke context-elementen?







VALIES WHOLE SCHOOL APPROACH

Leerlingen leren over duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap om de wereld waarin ze leven te leren begrijpen.

Door schoolmoestuinen leren leerlingen over gezond eten en bouwen ze een emotionele band op met de natuur.

Educatie is de beste tool voor bewustwording rond klimaatverandering.

Als school relaties leggen met de maatschappij en de uitdagingen die er plaatsvinden.

Leerlingen, ouders, leerkrachten, directie, schoolmanagement en de buurt kun je betrekken bij beslissingen op school.

De 'whole school benadering' brengt samen: wat we leren, hoe we leren, extra activiteiten, professionalisering van de leerkracht, besluitvormingsprocessen, infrastructuur, de buurt, de gemeenschap.

Mensenrechten
Discriminatie
Gendergelijkheid
Pesten

zonnepanelen



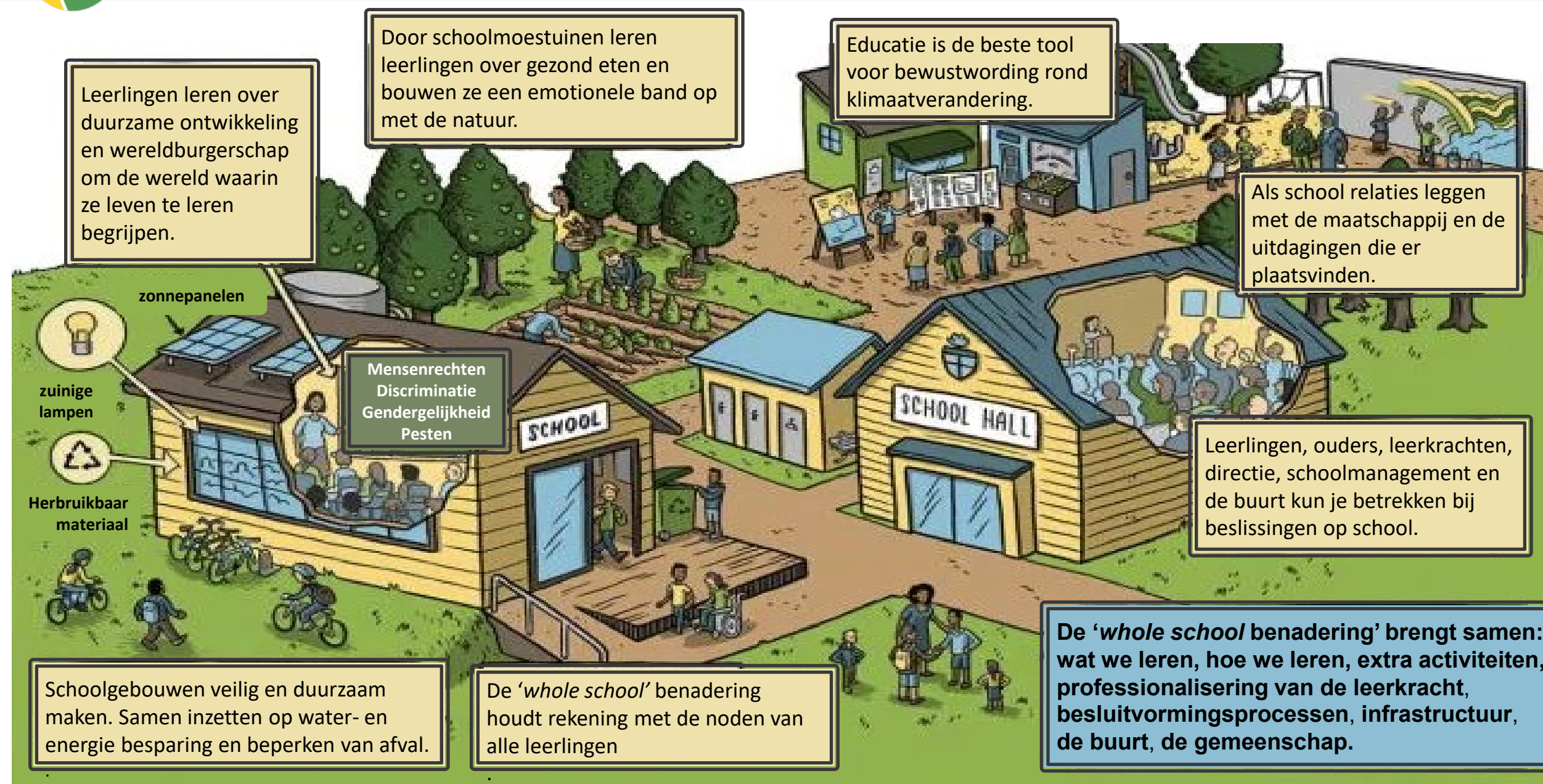
zuinige
lampen



Herbruikbaar
materiaal

Schoolgebouwen veilig en duurzaam maken. Samen inzetten op water- en energie besparing en beperken van afval.

De 'whole school' benadering houdt rekening met de noden van alle leerlingen





Wat is het?

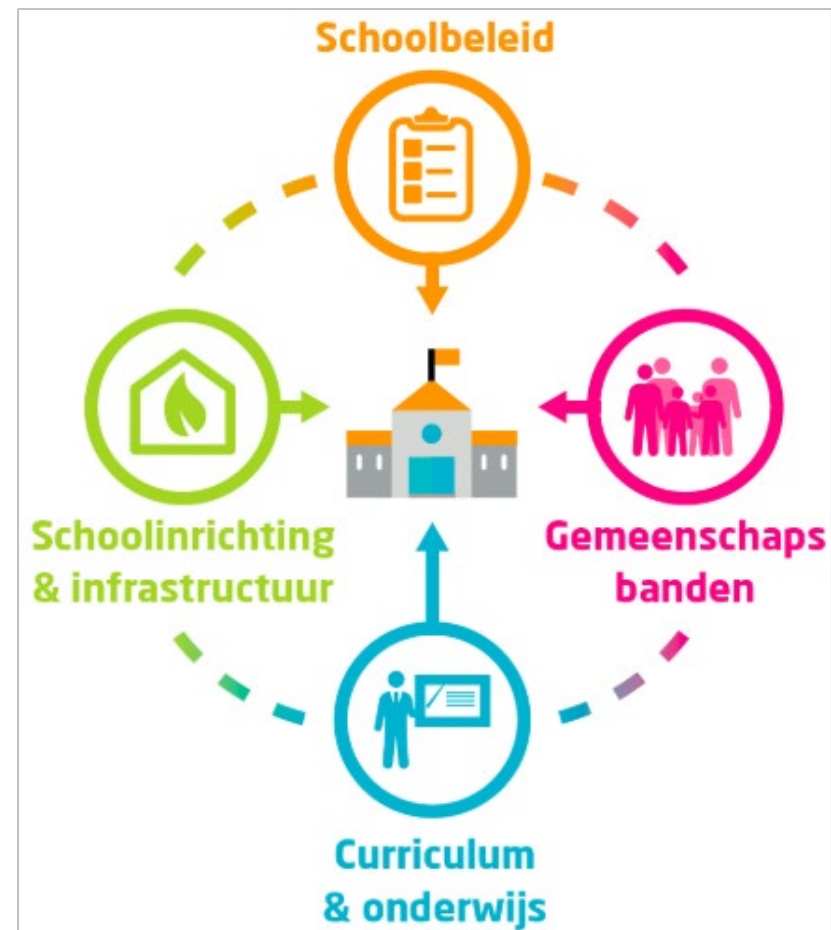
‘Whole school’ biedt een context om actief burgerschap en participatief vermogen te ontwikkelen die de complexiteit van de sociale, economische, politieke en milieudimensies van duurzame ontwikkeling omvat.

Losstaande leeractiviteiten dragen moeizaam bij tot een duurzame houding bij de leerlingen. Ze zorgen voor weinig kansen om te onderzoeken, en hebben weinig ruimte om handelingen/ acties uit te proberen en te evalueren op impact. Vaak blijven het ‘ver van ons bed show’ activiteiten die weinig aansluiting vinden bij een reëel probleem en de actualiteit van de jongeren.

Zie inspiratiekaart met infographic ‘whole school approach’.

Aanpak

Op school worden er heel wat beslissingen genomen + er zijn heel wat actoren om rekening mee te houden. Er zijn heel wat opportuniteiten om samen met leerlingen en collega’s te leren! Dit biedt mogelijkheden om diverse leerinhouden met elkaar te verbinden en talentgericht samen school te maken. Bv. Bij een nieuwe aankoop van stoelen kunnen leerlingen de materialen onderzoeken op duurzaamheid. Of: naschoolse opvang kan samengaan met workshops met en door senioren. Of: anderstalige nieuwkomers kunnen met leerlingen in dialoog gaan gekoppeld aan de lessen Nederlands.



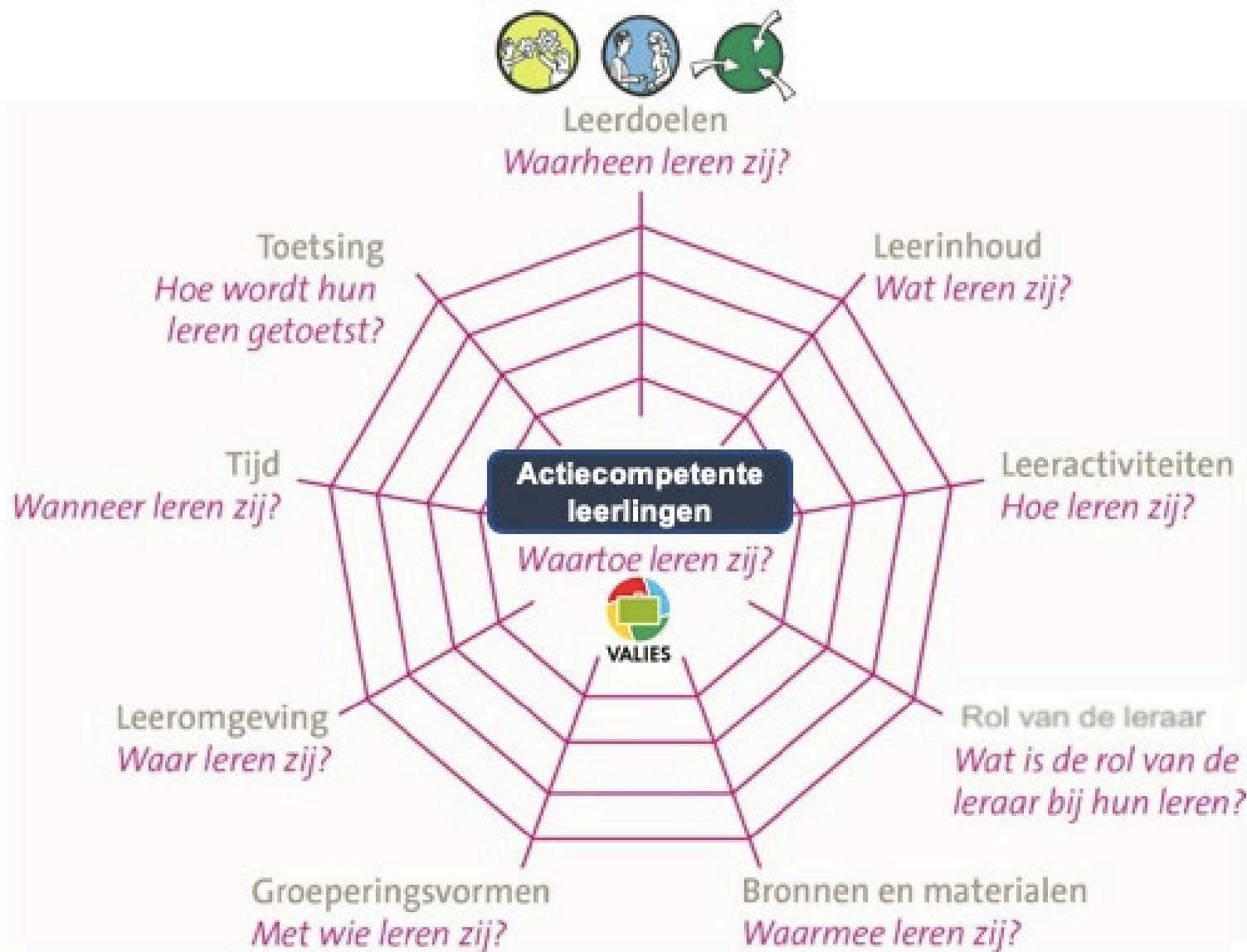
Wat is het?

De mate waarop iemand (de ouder en de leerling, de leerkracht, de buurtbewoner, ...) kan mee participeren in de beslissingen die genomen worden. We praten over participatie wanneer dit structureel wordt ingebed in de werking of het leerproces. Participatie is een proces van delen van beslissingen die iemands leven en het leven van de gemeenschap waarin iemand leeft, raken. Het is de manier waarop een democratie wordt gebouwd en het is de norm waaraan alle democratieën moeten worden afgemeten. Participatie is het fundamenteel burgerschapsrecht. Hart (1992)

Aanpak

Wanneer er op school iets leeft, dan is het interessant om te polsen hoe dit bij de leerlingen leeft. Hoe kijken zij naar het afval op school? Hoe zouden zij de speelplaats inrichten? Senioren betrekken? Dit is uiteraard slechts een eerste stap naar een participatieve samenwerking. De volgende vraag is dan ook cruciaal: wat zou je hier zelf voor willen doen? Welke zaken kunnen we samen doen? Hoe kunnen we dit opvolgen? Wat hebben we hier allemaal voor nodig?





VALIES Kenmerken EDO-onderwijsarrangement

Evaluatie: hoe wordt het leren geëvalueerd

- Niet echt zichtbaar.
- Lln evalueren wel zelf het proces tijdens voorstellingsmoment

Wanneer: lessenreeks

- Project over langere periode; meerdere lessen.
- Gefaseerd

Waar: binnen/ buiten/ meerdere klassen

- Buiten om te onderzoeken hoe het voor buurtbewoners een probleem is
- Binnen data onderzoeken over feiten van vandalisme
- Voorstelling planning op toonmoment

Groeperingsvormen

- In groep, individueel, in groepjes van 3.
- In groepjes gekoppeld aan een thema, voorbereiding activiteit.

Leerdoelen

- Kritisch denken: niet uitgaan van aannames.
- Relaties leggen tussen oorzaken en gevolgen.
- Handelingen en partnerschappen bedenken en opstarten om tot actie over te gaan.



Leerinhoud

- Nagaan of een mening een veronderstelling is door door te vragen.
- Begrijpen hoe vandalisme ontstaat (vanuit verveling, doelloosheid), wat de impact is (financieel, ...).
- Een oplossing bedenken om graffiti te verminderen.
- Een activiteit bedenken om met verveling om te gaan.

Hoe leren ze: (werkvormen, methodieken)

- Debat/klasgesprek,
- opstellen en afnemen interviews,
- bronnenonderzoek,
- brainstorming, ...

Rol leraar: Afspraken duidelijk maken, dialoogproces bewaken, modereren, meeplannen, ondersteunen, faciliteren, kritische vriend, doorvragen, verbinden

Bronnen en materialen (ook personen)

- Politie,
- burgemeester,
- buurtbewoners,
- schooldirectie,
- maar ook internetbronnen, informatieverzameling via telefoongesprek, ...



PROGRAMMA VALIES DAG 1

- 09h00 –09h30 : Onthaal en koffie
- 09h30 –10h00 : Plenaire start
- 10h00 –12h30 : EDO-carrousel
- 12h30 –13h15 : Lunch
- 13h15 –14h15 : Goodpracticeanalyse
- **14h15 –15h30 : Reflectie en team time**

C – gang 1ste verdiep

C.103

C.001

C.207

D.013

C – gang 1ste verdiep

C.205

C.206

C.207

C.205

C.206

C.207

Reflecties VALIES dag 1



VALIESPROCESDAGBOEK

Welkom in uw hoogstpersoonlijke VALIESprocesdagboek!

Deze (herbruikbare) map is eigendom van uw school.
Tijdens de nascholing wordt de map steeds verder aangevuld met:

- Input
- Reflecties
- Praktijkvoorbeelden
- Overleg en planning

WAAROM?

Dit procesdagboek dient om:

- materialen te verzamelen (input, praktijkervaringen)
- intern te communiceren over VALIES
- te communiceren met de VALIES begeleider
- VALIESdagen met de activiteiten op school te verbinden

Naam school:

Leden kernteam:

Gegevens VALIESbegeleider:





VALIESDAG 1

Jullie VALIES is inmiddels goed gevuld! Tijdens deze dag heb je heel wat input gekregen vanuit de EDO carroussel en de analyse van de film Hope builders. Er werd een instrument voorzien waarop jullie bevindingen, inspiratie, opmerkingen kunnen noteren. Deze recto- verso (voor - en namiddag) vormt de basis van het overlegmoment dat met de school staat ingepland op het einde van VALIESdag 1.

Wissel je bevindingen uit.
Wat leeft er binnen het kernteam?
Wat vertel je morgen aan collega's over VALIESdag 1?

Wat neem je mee naar school?
Waar zie je kansen om aan EDO te werken? Bekijk de
inspiratiekaarten.

Alles wat in je opkomt is relevant! Heb je een idee, iets wat je niet wil vergeten of wenst toe te voegen? Noteer hier!



Op school (tussen VALIESdag1 en VALIESdag 2)

Na VALIESdag1 is het de bedoeling stil te staan bij de eigen lessen op school. Onderstaande richtvragen helpen om een overleg met het kernteam voor te bereiden.

In deze periode komt de VALIES begeleider bij je langs. Onderstaande kan je zeker samen bespreken!

- In welke thema's, activiteiten, vakken, lessen, ... zie je aanknopingspunten met de principes van VALIES?
- Waar zie je kansen om rond EDO te werken?

- Welke methodieken heb je uitgetoetst/ wil je uitproberen?
 - Waar wil je meer over weten/ verder in verdiepen?
- Kijk zeker eens naar het aanbod van de sessies bij VALIESdag 2. Zie uitnodiging 29 oktober in je mailbox!*

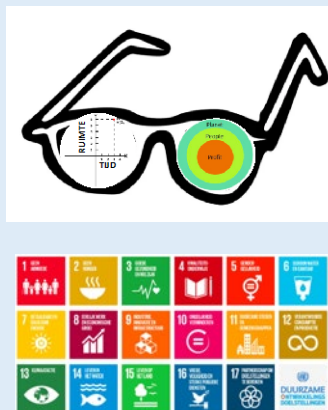
Alles wat in je opkomt is relevant! Heb je een idee, iets wat je niet wilt vergeten of wenst toe te voegen? Noteer hier!

Aan de slag met de inspiratiekaarten! Ter inspiratie:

Ga aan de slag met de duurzaamheidsbril!

Hoe kan je een thema vanuit diverse duurzaamheidspijlers bekijken?

Zie je mogelijkheden om een thema te linken aan de SDG's?



Participatief aan de slag gaan?

Welke kansen zie je op school voor de 'whole school' aanpak?

Hoe zet je in op participatie van leerlingen?

Waar zie je nog kansen? Binnen een les/ leerlingenraad/ speelplaats...



Onderwijsarrangement

Ontwikkelings- en/of evaluatie-instrument voor onderwijsarrangement. Wat kan dit betekenen voor jullie team? Hoe kan dit aansluiten bij andere instrumenten/ leerplannen?



Samen met leerlingen aan de slag:

Wat leeft er bij de leerlingen?

Wat vinden zij belangrijk?

Wat leeft er in de buurt?

Waar willen ze graag rond werken?

Welk thema's sluiten aan bij hun leefwereld?



Reminder!

Vorming ‘werken in een leergemeenschap’ (facultatief): vrijdag 18 oktober (9u30 – 15u30)

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, Boudewijnlaan 20 te Brussel (15 min wandelen van station Brussel-Noord).

VALIES dag 2: vrijdag 15 november (9u30 – 15u30)

Arteveldehogeschool Gent, campus Goudstraat.

Inschrijven vanaf 29/10 (zie mailing), divers programma kleuter – 1ste graad SO

